

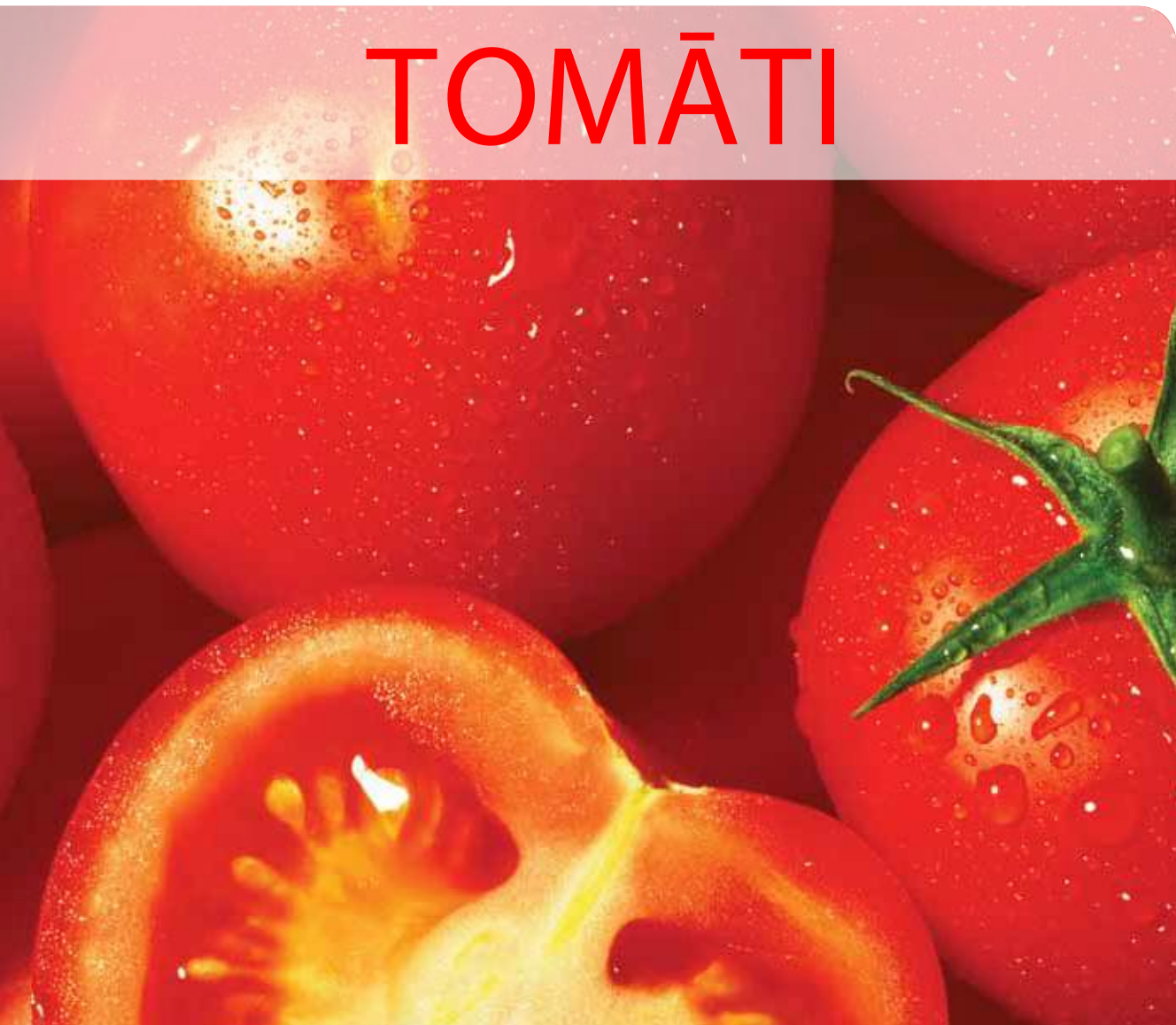
PIRMS ĶĪMISKO LĪDZEKĻU LIETOŠANAS
SADERĪBU AR BIOLÓĢISKAJEM
AUGU AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻIEM
VARAT PĀRBAUDĪT INTERNETA
VIETNĒ WWW.BIOBEST.BE

A.M. Ozoli

IETEIKUMI AUDZĒTĀJIEM

TOMĀTI

www.biobest.be
www.biobest.be

Intergrētās audzēšanas stratēģija tomātiem

Stipriniet savu veselību

Tomātiem piemīt daudz veselību veicinošu īpašību. Tomāti ir īpaši bagāti ar likopēnu; karotinoīdiem (pazīstams kā A vitamīns) un tie ir spēcīgs antioksidants. Šī viela aizsargā pret sirds un asinsvadu slimībām un vēzi.

Kādas ir priekšrocības, izmantojot kameņu apputeksnēšanai?

Kameņu kā dabisko apputeksnētāju izmantošana rada nozīmīgu darbaspēka ietaupījumu, uzlabo augļu kvalitāti un būtiski palielina ražu. Mūsdienās kameņu tiek integrētas pasaules mērogā vispārpieņemta apputeksnēšanas tehnoloģija tomātu ražošanā.

Kāpēc ir jāizstrādā integrēta augu aizsardzības sistēma (IPM) tomātu kultūrām?

Galvenie pesticīdu lietošanas trūkumi ir kaitēkļu izturība un ķīmiskās atliekas. Tāpēc arī pesticīdi ir mazāk pieejami, jo samazinās efektivitāte, tiem noteikti ierobežojumi un pat izņem no tirgus. Arī jaunu darbīgo vielu radīšana ir saistīta ar stingriem noteikumiem, kas bieži rezultējas ilgtermiņa reģistrācijas procedūrās.

IPM ir ilgtspējīga kultūraugu aizsardzības metode. Dabisko organismu izmantošana kaitēkļu apkarošanai nodrošina veselīgus augus, izslēdz kaitīgu un ilgas darbības ķīmikāliju izmantošanu. Īstenojot IPM stratēģijas, pesticīdu lietošana tiek samazināta, produkcijā nepaliek atliekvielas un darbiniekiem ir drošāka darba vide. Bioloģiskie augu aizsardzības līdzekļi ir savietojami ar kameņiem. Sakarā ar pieaugošo sabiedrības informētību par pārtikas nekaitīgumu un videi draudzīgu ražošanu, kā arī sakarā ar eksporta tirgu globalizāciju, IPM stratēģijas var izmantot kā svarīgu mārketinga instrumentu.

Tehniskais ieteikums

Šie ieteikumi audzētājiem ir līdzeklis, lai izskaidrotu mūsu produktu lietošanu; mērķa organismiem un devām. Šajās lapās parādītie tehniskie ieteikumi ir balstīti uz vispārēju stratēģiju apgabalos ar mērenu klimatu Eiropā un var atšķirties atkarībā no konkrētās situācijas un stāvokļa. Pārbaudiet produkta reģistrāciju un citus juridiskos dokumentus savā valstī. Sazinieties ar tuvāko Biobest konsultantu, lai apspriestu piemērotu stratēģiju jūsu apstākļiem.

Priekšrocības

- Neatstāj atliekvielas
- Pārtikas nekaitīgums
- Videi draudzīgs
- Ilgtspējīga augu aizsardzība

Saimes ventilācija

Stropa tips

	Standarta strops	Lielais strops
Kameņu skaits saimē	60	80
Darbības laiks	6-8 nedēļas	6-8 nedēļas
Izmantošana	Vispārēja	Kā startera saime Pie mākslīgā apgaismojuma

Kā lietot saimes?

Stropu izvietošanas teorētiskais plāns tomātiem:

Platība (m ²)	Sāk	Pēc 3 nedēļām	Pēc 4 nedēļām	Pēc 5 nedēļām	Pēc 6 nedēļām	Pēc 7 nedēļām	Pēc 8 nedēļām	Pēc 9 nedēļām	Pēc 10 nedēļām
1000-2000	1-2	0	1	0	0	1	0	0	1
3000-4000	2-3	1	0	1	0	1	0	0	0
5000-6000	3-4	1	0	2	0	0	1	0	0
7000-8000	4-5	2	0	1	0	2	0	1	0
9000-10000	5-7	2	0	2	0	2	0	2	0

Pārbaudiet kameņu žokļu pēdas tomātu ziedos, lai noteiktu jaunu saimju izvietošanas laiku un izvietojamu saimju skaitu, kas nodrošinās adekvātu kameņu apputeksnēšanas darbību siltumnīcā.

Vasarā nepieciešams izvietot vairāk saimju – vasarā augi aug ātrāk un tajos ir vairāk ziedu. Lielaugļu tomātiem vajag mazāk stropu, nekā standarta izmēra tomātiem.

Ķiršu tomāti ražo daudz vairāk ziedu, tādēļ kopējais nepieciešamais kameņu stropu daudzums ķiršu tomātos var būt pat 2-3 x lielāks nekā standarta izmēra tomātos.

Kā pārbaudīt apputeksnēšanas kvalitāti?

Kamenes satver tomāta ziedu ar žokļiem un kājām, žokļu fiksācijas vietās paliek koduma pēdas. Šīs pēdas liecina par apputeksnēšanas kvalitāti.

Apputeksnēšanas kvalitāti nosaka ar kodiem:

Kods	Koduma pēda	Apputeksnēšanas līmenis	Rīcība
1	Ļoti tumša līdz melna	Par daudz apputeksnēts	Strops jāslēdz uz 2-3 dienām
2	Brūna	Ļoti labi apputeksnēts	
3	Viegli brūna	Labi apputeksnēts	
4	<60-70%	Nepietiekoši apputeksnēts	Papildus strops
5	Nav redzama	Nav apputeksnēta	Papildus strops

Kameņu koduma pēdas

Koduma pēdas 1

Koduma pēdas 2

Koduma pēdas 3

SILTUMNĪCU BALTBLSUŠA

Deva ir balstīta uz standarta padomu, lūdzu, sazinieties ar savu konsultantu, lai izstrādātu jūsu apstākļiem piemērotu stratēģiju.

Kaitēklis

Ola

Siltumnīcu baltblusiņa
(*Trialeurodes vaporariorum*)

Tabakas baltblusiņa
(*Bemisia tabaci*)

Kāpurs

Pieaudzis īpatnis

Bojājumi

Medusrasa

Kvēpains pelējums uz lapas

Kvēpains pelējums uz augļa

TYLCV (vīruss)

Bioloģiskie līdzekļi

Encarsia- System
(*Encarsia formosa*)
Spožlapsene
Mērķis: T. vaporariorum (L3-L4)
Deva: 3-4 īp./m²/nedēļā, min. 4 x
Laiks: kad parādās baltblusiņas kāpuri

Eretmocerus- System
(*Eretmocerus eremicus*)
Spožlapsene
Mērķis: T. vaporariorum & B. tabaci (L2-L3)
Deva: 2 īp./m²/nedēļā, min 4x
Laiks: - vasarā
- ja dažādas baltblusiņu sugas

Eretmix- System
(*E.formosa* + *E. eremicus*)
Spožlapsene
Mērķis: T. vaporariorum & B. tabaci (L2-L4)
Deva: 3-4 īp./m²/nedēļā, min. 4x
Laiks: - pārejas periodā starp pavasari un vasaru
- ja dažādas baltblusiņu sugas

Mundus- System
(*Eretmocerus mundus*)
Spožlapsene
Mērķis: B. tabaci (L2-L3)
Deva: 3 īp./m²/nedēļā, min. 4x
Laiks: tiklīdz parādās Bemisia kāpuri

Macrolophus- System
(*Macrolophus pygmaeus*)
Mikstblakts
Mērķis: T. vaporariorum & B. tabaci (olas & kāpuri)
Deva: 0,5-1 īp./m², 2-4 reizes,
1-2 nedēļu intervāls
Laiks: 1,5-2 mēnešus pēc stādīšanas

IETEIKUMI AUDZĒTĀJIEM

SILTUMNĪCU BALTBLSUŠA

Bioloģiskie līdzekļi

PreFeRal
(*Paecilomyces fumosoroseus*)
Entomopatogēns, sēnīte
Mērķis: T. vaporariorum & B. tabaci (kāpuri & imago)
Deva: 100 gr/100 L ūdens, min. 1000 L/ha
Laiks: korekcijas procedūras

Izpēte un uzraudzība

Bug- Scan Yellow
Dzeltenie limes slazdi
Mērķis: noteikt baltblušiņu klātbūtni siltumnīcā
Devas: 20-40 slazdi/ha

Signal Clip Yellow
Mērķis: Atzīmēt baltblušiņu invāzijas perēkļus
Deva: 1 klipsis/perēklis

Deva ir balstīta uz standarta padomu, lūdzu, sazinieties ar savu konsultantu, lai izstrādātu jūsu apstākļiem piemērotu stratēģiju.

Kaitēklis

Siltumnīcu-kartupeļu laputs
(*Aulacorthum solani*)

Kartupeļu laputs
(*Macrosiphum euphorbiae*)

Persiku laputs
(*Myzus persicae*)

Bojājumi

Nomestās "ādas"

Medusrasa un kvēpains pelējums uz lapas

Medusrasa un kvēpains pelējums uz augļiem

Bioloģiskie līdzekļi

Aphidius- System
(*Aphidius colemani*)
Parazītlapsene
Mērķis: *Myzus persicae*
Deva: 0,25 īp./m²/nedēļā, min. 4x
Laiks: tiklīdz parādās laputis

Matricariae- System
(*Aphidius matricariae*)
Parazītlapsene
Mērķis: *Myzus persicae* un saistītās sugas
Aulacorthum solani
Deva: 0,25 īp./m²/nedēļā, min. 4x
Laiks: tiklīdz parādās laputis

Ervi- System
(*Aphidius ervi*)
Parazītlapsene
Mērķis: *Aulacorthum solani*
Macrosiphum euphorbiae (*)
Deva: 0,25 īp./m²/nedēļā, min. 4x
(* nepieciešama dubultā deva)
Laiks: tiklīdz parādās laputis

Aphidoletes- System
(*Aphidoletes aphidimyza*)
Pangodiņš
Mērķis: lielākā daļa no laputu sugām
Deva: <5 perēkļiem/ha:
0,5-1 īp./m²/min. 4x
> 5 perēkļiem/ha:
1 īp./m²/nedēļā, min. 4x
> 10 perēkļiem/ha:
4 īp./m²/nedēļā, min. 4x
Laiks: lai atbalstītu parazītlapsenes

Aphelinus- System
(*Aphelinus abdominalis*)
Parazītlapsene
Mērķis: *Aulacorthum solani*
Macrosiphum euphorbiae *Myzus persicae*
Deva: 0,25 īp./m²/nedēļā, min. 4x
Laiks: hiperparazītisma gadījumā

IETEIKUMI AUDZĒTĀJIEM

LAPUTIS

Izpēte un uzraudzība

Bug-Scan Yellow

Dzeltenie limes slazdi
Mērķis: spārnoto laputu monitorings
Devas: 20-40 slazdi/ha

Signal Clip Green

Mērķis: atzīmēt laputu invāzijas perēkļus
dažādās to attīstības stadijās
Deva: 1 klipsis/perēklis

Deva ir balstīta uz standarta ieteikumu, lūdzu, sazinieties ar savu konsultantu, lai izstrādātu jūsu apstākļiem piemērotu stratēģiju.

Kaitēklis

Tetranychus urticae

Olas

Nimfas

Pieaudzis īpatnis

Bojājumi

Barošanas bojājumi uz lapām

Lapu krāsas maiņa

Tiklojums

Barošanas bojājumi uz augļiem

Bioloģiskie līdzekļi

Phytoseiulus-System
(*Phytoseiulus persimilis*)
Plēsīgā ērce
Mērķis: visas *T. urticae* stadijas
Deva: min. 20 īp./m², invāzijas perēkļos
atkārtojiet, ja nepieciešams
Laiks: tiklīdz parādās tiklērce

Macrolophus- N-System
(*Macrolophus pygmaeus nymph*)
Mikstblakts
Mērķis: visas *T. urticae* stadijas
Deva: 100-150 īp./invāzijas perēkli
Laiks: lai atbalstītu
Phytoseiulus-System

Feltiella- System
(*Feltiella acarisuga*)
Pangodiņš
Mērķis: visas *T. urticae* stadijas
Deva: zema invāzija: 2-3 x 250 īp./ha/nedēļa,
perēkļos
augsta invāzija: 8 x 250 īp./ha/nedēļa,
min. 4x, perēkļos
Laiks: lai atbalstītu Phytoseiulus-System

Izpēte un uzraudzība

Signal Clip Red
Mērķis: atzīmēt tiklērču invāzijas perēkļus
Deva: 1 klipsis/perēklis

LAPU ALOTĀJMUŠA

Deva ir balstīta uz standarta ieteikumu, lūdzu, sazinieties ar savu konsultantu, lai izstrādātu jūsu apstākļiem piemērotu stratēģiju.

Pest

Kaitēklis

Kāpurs

Kūniņa

Pieaudzis īpatnis

Bojājumi

Barošanās bojājumi uz lapas

Alojums

Bioloģiskie līdzekļi

Diglyphus -System
(Diglyphus isaea)
Parazītlapsene
Mērķis: alotājmušas kāpurs
Deva: 0,1-0,25 īp./m²/nedēļa, min. 4 x
Laiks: kad parādās alojums

Izpēte un uzraudzība

Bug- Scan Yellow
Dzeltenie limes slazdi
Mērķis: monitorēt lapu alotājmušu
Deva: 20-40 slazdi/ha

Signal Clip Orange
Mērķis: atzīmēt alotājmušas
Invāzijas perēkļus (barošanas punkti
un alojumu) uz lapām
Deva: 1 klipsis/perēklis

IETEIKUMI AUDZĒTĀJIEM

TAURIŅU KĀPURI

Deva ir balstīta uz standarta ieteikumu, lūdzu, sazinieties ar savu konsultantu, lai izstrādātu jūsu apstākļiem piemērotu stratēģiju.

Kaitēklis

Bojājumi

Barošanas bojājumi uz lapas

Ekskrementi

Augļu bojājums

Izpēte un uzraudzība

Delta slazds

Feromonu lamatas, trīsstūra formā

Mērķis: monitorēt kaitēkli

Deva: 2 slazdi/ha

Feromonu kapsulas

Deva: 1 kapsula/slazds, nomainiet ik pēc 4-6 nedēļām

Signal Clip Purple

Mērķis: atzīmēt bojātās vietas

Deva: 1 klipsis/perēklis

Deva ir balstīta uz standarta ieteikumu, lūdzu, sazinieties ar savu konsultantu, lai izstrādātu jūsu apstākļiem piemērotu stratēģiju.

Kaitēklis

Tuta Absoluta

Ola

Kāpurs

Kūniņa

Pieaudzis īpatnis

Bojājumi

Lapas alojums

Stumbra bojājums

Augļa bojājums

Bioloģiskie līdzekļi

Macrolophus- System
(*Macrolophus pygmaeus*)

Mikstblakts

Mērķis: olas

Deva: 1,5-2 ip./m²/nedēļā, min. 2-4 x

1-2 nedēļu intervāls

Laiks: saskaņā ar lapu baltblušiņu stratēģiju

Izpēte un uzraudzība

Delta slazds

Feromonu lamatas, trīsstūra formā

Mērķis: monitorēt kaitēkli

Deva: 2-3 slazdi/ha

Tutasan

Feromonu lamatas ar ūdeni

Mērķis: monitorēt kaitēkli

Devas: 15 slazdi/ha, 20 cm augstumā

Feromonu kapsulas

Deva: 1 kapsula/slazds, nomainiet ik pēc 4-6 nedēļas

Singal Clip Purple

Mērķis: atzīmēt bojājumu vietas

Deva: 1 klipsis/perēklis